

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Силабус навчальної дисципліни «Економіка підприємства»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС_4_
Мова викладання українська

к.е.н., доцент Людмила Степасюк

Кафедра економіки

[stepasiuk_ludmila@nubip.edu.ua;](mailto:stepasiuk_ludmila@nubip.edu.ua)

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс розглядає теоретичні, методичні і практичні питання економіки підприємства. Висвітлюються питання формування та використання ресурсів підприємства та його інноваційно-інвестиційної діяльності. Курс допоможе досягнути основні напрями господарської діяльності підприємства, теоретичні засади формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання; методичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, механізм формування економічних результатів господарської діяльності підприємства; механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

Важливим при цьому є вивчення сутності економічного стану підприємства, вміння визначати економічні результати та ефективність господарської діяльності підприємства.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН 12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 Семестр				
Модуль 1				
Тема 1 Підприємство в ринковій економіці	2/2	Знати теоретичні засади економічної діяльності суб'єктів господарювання. Розрізняти і систематизувати основні напрями господарсько-фінансової діяльності підприємства. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	8
Тема 2 Планування діяльності підприємства	2/2	Знати зміст та основні принципи планування діяльності підприємства Вміти розробити бізнес-план підприємства Аналізувати головні та альтернативні стратегії підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь	8
Тема 3 Виробнича потужність підприємства	2/2	Знати сутність і чинники формування виробничої потужності підприємства Вміти визначати виробничу потужність підприємства Аналізувати основні методики визначення виробничої потужності підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 4 Персонал підприємства	2/2	Знати поняття та класифікацію персоналу підприємства Аналізувати структуру персоналу підприємства Розрізняти прямі та обернені показники продуктивності праці Застосовувати знання теми при розв'язуванні ситуаційних завдань щодо нарахування оплати праці персоналу підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 5 Майнові ресурси (активи підприємства)	2/2	Знати економічну суть та склад основного і оборотного капіталу підприємства. Розуміти поняття і види нематеріальних ресурсів. Застосовувати знання теми при виконанні практичних завдань. Аналізувати структуру основного та оборотного капіталу підприємства.	Знати економічну суть та склад основного і оборотного капіталу підприємства. Розуміти поняття і види нематеріальних ресурсів. Застосовувати знання теми	8

			при виконанні практичних завдань. Аналізувати структуру основного та оборотного капіталу підприємства.	
Тема 6 Фінансові ресурси підприємства	2/2	Знати суть фінансових ресурсів підприємства. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку. Аналізувати власний та позиковий капітал підприємства. Розуміти місце фінансових ресурсів у господарській діяльності підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 7 Кредитування підприємств	2/2	Знати суть і принципи кредитування підприємств. Розуміти умови отримання та погашення банківського кредиту Розрізняти комерційне та лізингове кредитування Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Доповідь з презентацією	8
Тема 8 Інноваційна діяльність	2/2	Знати поняття і види інноваційної діяльності Вміти здійснювати оцінку ефективності технічних та організаційних нововведень Аналізувати основні напрямки науково-технічного прогресу	Написання тестів Доповідь з презентацією	14
Тест до модуля 1				30
Разом за модулем 1				100
Модуль 2				
Тема 9 Витрати підприємства та собівартість продукції	2/2	Знати поняття витрат виробництва і собівартості продукції Вміти визначати собівартість продукції підприємства Аналізувати витрати виробництва Розуміти різницю між повною та виробничою собівартістю Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах Використовувати методи калькулювання собівартості продукції при її обчисленні	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	9
Тема 10 Ціноутворення на продукцію	2/2	Знати економічний зміст ціни Вміти розробляти цінову стратегію підприємства Розуміти принципи ціноутворення на продукцію Застосовувати знання та вміння при	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	9

		проведенні розрахунків в запропонованих задачах	або Ессе	
Тема 11 Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2/2	Знати показники, які характеризують результати діяльності підприємства Вміти розрізняти показники результату та економічної ефективності діяльності підприємства Розуміти важливість даних показників при оцінці фінансово-господарського стану підприємства Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 12 Економічна ефективність діяльності підприємства	2/2	Знати суть економічної ефективності діяльності підприємства Вміти систематизувати показники ефективності діяльності підприємства Аналізувати економічний стан підприємства Розуміти необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при аналізі економічного стану підприємства Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 13 Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	2/2	Знати показники фінансово-майнового стану підприємства Вміти систематизувати зазначені показники Аналізувати показники фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства Розуміти необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при аналізі майнового стану підприємства Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 14 Конкурентоспроможність продукції та підприємства	2/2	Знати суть конкурентоспроможності продукції Вміти систематизувати показники якості продукції Аналізувати зазначені показники відповідно до видів продукції Розуміти значення стандартизації та сертифікації продукції Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 15 Економічна безпека підприємства	2/2	Знати поняття економічної безпеки підприємства Вміти здійснювати оцінку економічної безпеки підприємства Застосовувати методи оцінки	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота	16

		економічної безпеки підприємства Розуміти значення та важливість служби безпеки підприємства	Доповідь з презентацією	
Тест до модуля 2				30
Разом за модулем 2				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Доповіді, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, самоізоляція) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі elearn за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчально-методичне забезпечення

- Електронний курс доступний на платформі НУБІП України – Elearn. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277>
- Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ: НУБІП України, 2024. 480 с.
- N. Sulima, L. Stepasyuk. Economics of enterprise. Textbook. К. «СР «Komprint»». 2024. 365 p.
- N. Sulima, L. Stepasyuk Economics of enterprise. Tutorial. N. Sulima., L. Stepasyuk. К. «СР «Komprint»». 2022. 413 p.
- О.О. Чередніченко, Т.В. Мірзоева, Л.М. Степасюк, О.А. Томашевська. Економіка розвитку. Навчальний посібник. Київ: Компрінт, 2022. 405 с.
- Степасюк Л.М., Якимовська А.В. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок», Київ: Видавничий центр НУБІП України, 2024. 96 с.
- L.Stepasyuk., A.Yakymovska. Workbook for practical tasks in the discipline "Economics of the enterprise". К. "СР" COMPRINT ". 2022.

8. Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства Київ. «ЦП «КОМПРИНТ». 2019. 466 с.
9. Степасюк Л.М., Суліма Н.М. Тематичний довідник з економіки підприємства. К. НУБіП України, 2018. 159 с.

Рекомендовані джерела інформації

1. Економіка підприємства. Підручник. Під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
2. Економіка підприємства. Навчальний посібник. За ред. проф. А.І. Яковлева, доц. Ларки Л.С. Харків. НТУ «ХП», 2018. 516 с.
3. Економіка підприємства: навчальний посібник. О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська. Мелітополь. Люкс, 2020. 272 с.
4. Економіка підприємства: підручник. за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк. Вежа-Друк, 2021.
5. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ. Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". 2018. 302 с.
6. Економіка підприємства. Навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків. ХНАДУ, 2018. 249 с.
7. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. Вінниця. «Меркьюрі-Поділля». 2018, Т.1. 432с.
8. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. Вінниця. «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т.2. С.404.
9. Соломіна Г.В. Економіка підприємства: практикум. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 142 с.
10. Шевченко Л. С. Економіка підприємства. Видавництво Право, 2021. 212 с.
11. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запукляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства. Навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
12. Трансформаційна економіка: теоретичні та практичні аспекти. Монографія. (Розділ у колективній монографії. Tetiana Mirzoieva, Ludmila Stepasyuk. Strategic guidelines for agribusiness diversification through expanding the practice of producing niche cereal crops. Baltija Publishing (м. Рига, Латвійська Республіка)) 55 ст. 3,4 д.а.
13. Діброва А., Мірзоева Т., Байдала В., Чміль А., Степасюк Л., Діброва, Л. ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ВІВСА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2024. 6(59). Pp. 487–508. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4534>
14. Dibrova A., Baidala V., Mirzoieva T., Stepasyuk L., Chmil A., Dibrova L. Forecasting and modelling the rye market, as a niche grain crop, under conditions of increasing mineral fertiliser costs. Scientific Horizons. 2024. Vol. 27, No. 11. 52-67 <https://doi.org/10.48077/scihor11.2024.52>
15. Mirzoieva T., Stepasyuk L., Diachkov D., Nitsenko V., Velychko O., Lozynska T., Kapelista I. Prospects for the Production of Niche Grain Crops in the Context of the Need to Ensure Food Security. ROCZNIK OCHRONA SRODOWISKA. 2024. № 26 , pp. 568-586.
16. Stepasyuk, L., Cherednichenko, O., Sukhostavets, A., Volkova, N. (2023). Improvement of pricing on the market of organic products. IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci. 1269 012019 DOI 10.1088/1755-1315/1269/1/012019
17. Степасюк Л.М., Старомінський В.Б. Нові тенденції та виклики вітчизняного продовольчого ритейлу. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3372> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-20
18. Bal-Prylypko, L & Cherednichenko, O & Stepasyuk, L & Titenko, Z. (2023). Profit as a main factor in forecasting agricultural business development. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 1150. 012008. 10.1088/1755-1315/1150/1/012008

19. Степасюк Л.М. Економічні засади підвищення ефективності виробництва молока. Економіка і управління бізнесом. 2023. Т.14. №2. С. 53-66 DOI: <http://dx.doi.org/10.3>
20. Діброва А.Д. Степасюк Л.М. Господарська цінність і економічна привабливість вівса в контексті нішевого виробництва. Економіка і управління бізнесом. 2023. Т.14. №3. С. 101-112 DOI: [http://dx.doi.org/10.31548/economics14\(3\).2023.045](http://dx.doi.org/10.31548/economics14(3).2023.045)
21. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
22. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
23. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
24. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
25. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
26. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL: <http://www.apk-inform.com/ru/analityc>
27. Офіційний сайт Національного агропорталу URL: <http://latifundist.com>
28. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL:
29. Офіційний сайт Співки економістів України URL: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klastery-mexanyzm-pidvyshhennya-konkurentospromozhnosti>